

ПРИТУРКИ.

Къмъ 10. стр.

Общо заключение за положение-то на Европа и за свойства-та на нейни-тѣ прѣдѣли. Тъй като Европа се намира туку-рѣчи само въ единъ поясъ, за туй и разлика-та на температура-та ѝ отъ едно място на друго не е до тамъ голѣма, а отъ това и въ растения-та и въ животни-тѣ ѝ не се срѣща таквасъ голѣма разлика, както въ други-тѣ части. А прилика-та въ климата, растения-та и животни-тѣ спомага на народи-тѣ да се разселяватъ насаждѣ: отъ и. къмъ з. и отъ с. къмъ ю. и наопаки, безъ да срѣщатъ голѣма разлика въ климата, растения-та и животни-тѣ; това ги направило да се разселяватъ и да се сближаватъ едни съ други и тъй образование-то малко-по-малко прѣминува отъ единъ народъ у другъ, както и заняти-тѣ, искуства-та и търговия-та да цвѣтятъ и да напрѣдватъ. И тъй Европа, като се намира въ умѣреній поясъ, по-сгодна е за распространение образование-то въ нея, отъ колко-то други-тѣ части на свѣта, кои-то съ голѣми-тѣ си пространства захващатъ и отъ други пояси; защо-то, както е познато, ни полярни-тѣ, ни тропически-тѣ страни не сѫ тъй сгодни за человѣческа работливостъ, както умѣрени-тѣ страни; въ полярни-тѣ страни человѣкъ не може да се бори съ голѣма-та скудностъ и студъ, а пъкъ въ тропически-тѣ страни го разслабва голѣмо-то изобилие на природа-та и силна-та горѣщина, та бива мързеливъ.

Спорѣдъ свойства-та на морски-тѣ си прѣдѣли Европа е отъ най-достжпни-тѣ части на свѣта: 1) Защо-то е врѣзана по крайща-та си отъ много морета; 2) Защо-то повече-то отъ брѣгове-тѣ ѝ сѫ достжпни. Най-послѣ морета-та ѝ ако и да имать по нѣкаждѣ нѣкои малки несгодности за мореплаваніе-то, нѣ сега повече-то отъ тия несгодности се избѣгнаха